

Raport dotyczący obszaru ewaluacji wewnętrznej

*Działania w zakresie wychowania do
wartości i kształtowania patriotycznych
postaw uczniów realizowane
w roku szkolnym 2018/2019
w Zespole Szkół Specjalnych
im. Janusza Korczaka w Kcyni*

Opracował zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej

w składzie:

Agnieszka Pawlak –przewodniczącą

Joanna Nadolna

Eugenia Berka

1. Cel ewaluacji:

Analiza działań szkoły realizowanych w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów.

2. Charakterystyka próby badawczej:

W badaniu brały udział 3 grupy respondentów: nauczyciele, uczniowie, rodzice/prawni opiekunowie uczniów.

3. Metody i narzędzia ewaluacji:

Ewaluację przeprowadzono głównie na podstawie badania ankietowego z wykorzystaniem kwestionariuszy ankiet opracowanych przez zespół ds. ewaluacji wewnętrznej.

4. Opis wyników i ich interpretacja:

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród nauczycieli:

1. Jakie formy pracy w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów uważacie Państwo za najbardziej efektywne?

a. akademie i obchody świąt narodowych	85%;
b. praca w ramach Samorządu Uczniowskiego (udział w poczcie sztandarowym, opieka nad pomnikiem patronackim)	85%;
c. wycieczki dotyczące historii Kcyni i regiony	80%;
d. lekcje wychowawcze	65%;
e. konkursy o tematyce historycznej	60%;
f. konkursy plastyczne	45%;

2. Jakie metody najlepiej się sprawdzają w ramach wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów i dlaczego?

Metody:

- praktyczne – pokaz, metoda projektów, ćwiczenia przedmiotowe,
- aktywizujące,
- problemowe,
- podające – pogadanka, opowiadanie, opis, prelekcja,
- eksponujące – film, ekspozycja, pokaz połączony z przeżyciem.

3. Jakie efekty osiągnęli Państwo w pracy w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów w ramach nauczanego przedmiotu?

a. okazywanie szacunku wobec symboli narodowych i hymnu	95%;
b. znajomość symboli narodowych	90%;
c. znajomość hymnu państwowego	80%;
d. udział uczniów w konkursach	70%;
e. identyfikacja ze swoją „ Małą Ojczyzną”	70%;
f. znajomość świąt narodowych, dat, nazw itp.	60%;
g. znajomość historii Kcyni, regionu oraz postaci związanych z Pałukami	35%.
h. znajomość postaci historycznych mających znaczenie dla historii Polski i świata	25%;

4. **Jakie zadania z programu wychowawczego/ programu nauczania zostały przez Państwo zrealizowane i jakie są efekty realizacji tych zadań? Proszę podać przykłady.**

Zadania:

- udział uczniów w akademiach i konkursach z okazji świąt narodowych,
- udział poczty sztandarowego w uroczystościach szkolnych i gminnych,
- znajomość symboli narodowych, okazywanie im szacunku,
- lekcje wychowawcze dotyczące ważnych wydarzeń historycznych,
- wykonywanie gazetek ściennych o tematyce patriotycznej związanej z 100 – Rocznicą Odzyskania Niepodległości przez Polskę,
- rozwijanie pamięci o wielkich Polakach,
- kształtowanie postawy patriotycznej,
- oglądanie filmów dotyczących II wojny światowej.

5. **Jakie zadania w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów zostały zrealizowane i jakie są ich efekty? Proszę zaznaczyć odpowiedzi.**

Zadania:

a. lekcje tematyczne	70%
b. udział w konkursach (plastycznych, historycznych i inne)	55%
c. pogadanki z przedstawicielami instytucji kulturalno – oświatowych	5%
d. udział w :	
• akademiach	100%
• apelach	85%
• poczcie sztandarowym w gminnych i powiatowych obchodach świąt narodowych	60%
• historycznych spacerach po Kcyni	15%

6. **Na jakie trudności napotyka się Państwo w realizacji zadań w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów?**

Trudności:

- niepożądane zachowania uczniów podczas śpiewania hymnu państwowego (żucie gumy, rozmawianie, śmiech),

- brak szacunku do symboli narodowych (noszenie czapki i kaptura w klasie), w której znajduje się godło państwowe,
- odległe miejsce zamieszkania ucznia od placówki utrudnia jego zaangażowanie i udział w obchodach świąt narodowych podczas dni wolnych od nauki szkolnej,
- stopień niepełnosprawności intelektualnej uczniów – sprzężenie.

7. Na ile szkoła wspiera Państwa działania w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów?

Szkoła wspiera działania poprzez:

- pomoc finansową przy zakupie nagród dla uczniów oraz materiałów na gazetki z okazji 100 –lecia Odzyskania Niepodległości,
- wspólne organizowanie imprez szkolnych i międzyszkolnych,
- przygotowywanie uroczystych akademii z okazji świąt narodowych i z nimi związanych konkursów plastycznych,
- wystawianie pocztu sztandarowego na uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych,
- dbanie o miejsca pamięci narodowej,
- udział uczniów w lekcjach i spotkaniach patriotycznych,
- pomoc nauczycielom w realizacji projektów na zajęcia pozalekcyjne, np. o patronie naszej szkoły – Januszu Korczaku oraz o naszym regionie Pałuki.

8. W jaki sposób Państwa zdaniem można uatrakcyjnić udział dzieci w procesie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów w celu podniesienia efektywności?

Podniesienie efektywności poprzez organizację:

- wycieczek tematycznych,
- wycieczki do Biskupina,
- wycieczki do muzeum na wystawy i wernisaże o tematyce patriotycznej,
- spacerów historycznych po okolicy,
- zwiększyć ilość spotkań z przedstawicielami środowisk patriotycznych,
- udział uczniów w rekonstrukcji historycznej,

- zajęcia warsztatowe dotyczące historii Pałuk w Gminnym Centrum Kultury i Biblioteki w Kcyni,
- rajdy piesze
- konkursy o tematyce patriotycznej,
- filmy edukacyjne,
- stosowanie zachęt i pochwał na forum szkoły.

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego **wśród uczniów:**

1. W jakie działania związane z realizacją zadań w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów angażujesz się. Zaznacz dowolną liczbę odpowiedzi (kółeczkiem) lub sformułuj własną.

a. akademie i obchody świąt narodowych	71%
b. akcja „Rekord dla Niepodległej” zaśpiewanie hymnu państwowego	67%
c. lekcje wychowawcze	67%
d. konkursy plastyczne	67%
e. wycieczka edukacyjna „Spacer po Kcyni”	46%
f. lekcje historii	54%
g. kółka zainteresowań	38%
h. opieka nad pomnikiem patronackim	29%
i. udział w poczcie sztandarowym	21%
j. praca w Samorządzie Uczniowskim	13%
k. inne, jakie?	0%

2. Które działania w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów uważasz za najbardziej atrakcyjne? Zaznacz dowolną liczbę odpowiedzi (kółeczkiem) lub sformułuj własną.

a. lekcje wychowawcze	58%
b. akademie i obchody świąt narodowych	54%
c. wycieczka edukacyjna „Spacer po Kcyni”	54%
d. konkursy plastyczne	46%
e. akcja „Rekord dla Niepodległej” zaśpiewanie hymnu państwowego	42%

f. kółka zainteresowań	38%
g. lekcje historii	29%
h. praca w Samorządzie Uczniowskim	13%
i. udział w poczcie sztandarowym	8%
j. opieka nad pomnikiem patronackim	4%
k. inne, jakie?	0%

3. Które z wymienionych wyżej form realizował twój wychowawca z Twoją klasą w tym roku szkolnym? Wpisz swoją odpowiedź.

- konkursy plastyczne
- lekcje wychowawcze
- obchody świąt narodowych
- akcja „Rekord dla Niepodległej” zaśpiewanie hymnu państwowego
- wykonywanie gazetek klasowych o tematyce patriotycznej
- realizacja tematyki dotyczącej pojęcia patriotyzmu na lekcjach języka polskiego i historii (lektury, filmy, gazetki tematyczne)
- wyjazd do kina na film „Dywizjon 303”
- kółka zainteresowań

4. Czego nauczyły Cię działania podejmowane przez szkołę w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw w tym roku szkolnym? Zaznacz odpowiedź.

a. znajomości symboli narodowych	79%
b. szacunku do symboli narodowych	79%
c. znajomości hymnu	67%
d. znajomości historii Kcyni i regionu	58%

5. W której, z aktywności w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw odniosłeś sukces? Zaznacz odpowiedź.

a. konkursy plastyczne	71%
b. występy artystyczne	46%
c. inne, jakie? konkursy tematyczne	5%

6. Jakie są Twoje propozycje działań w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów w szkole?

- żywe lekcje historii – rekonstrukcje historyczne
- wycieczki tematyczne
- inscenizacje historyczne
- wycieczki historyczne
- apele
- występy artystyczne
- konkursy plastyczne
- spotkania z ciekawymi ludźmi
- wyjazdy do Biskupina
- spotkania z historykiem dotyczące historii regionu

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród rodziców/prawnych opiekunów uczniów:

1. Jakie formy pracy w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów uważacie Państwo za najbardziej skuteczne? Zaznacz dowolną liczbę odpowiedzi (kółeczkiem) lub sformułuj własną.

a. lekcje wychowawcze	76%
b. akademie i obchody świąt narodowych	59%
c. wycieczki edukacyjne dotyczące historii Kcyni i regionu	52%
d. konkursy plastyczne o tematyce historycznej	52%
e. kółka zainteresowań	34%
f. udział w poczcie sztandarowym	34%
g. opieka nad pomnikiem patronackim	27%
h. praca w Samorządzie Uczniowskim	14%
i. inne, jakie? konkursy recytatorskie	3%

2. W jakie formy w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów angażuje się Państwa dziecko?

a. akademie i obchody świąt narodowych	55%
b. lekcje wychowawcze	52%
c. wycieczki edukacyjne dotyczące historii Kcyni i regionu	28%

d. konkursy plastyczne o tematyce historycznej	28%
e. kółka zainteresowań	21%
f. udział w poczcie sztandarowym	17%
g. praca w Samorządzie Uczniowskim	10%
h. opieka nad pomnikiem patronackim	3%
i. inne, jakie?	3%

3. Jak oceniacie Państwo realizację zadań w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów szkoły?

- bardzo wysoko	48%
- wysoko	38%
- nisko	10%
- bardzo nisko	0%

4. Jak Państwo oceniają realizację tych zadań?

a. ciekawe	72%
b. kształtujące postawę patriotyczną	52%
c. rozbudzające szacunek do tradycji narodowej	41%
d. rozwijające zainteresowania	38%
e. rozwijające kreatywność	24%
f. nie ciekawe	0%
- trudno powiedzieć	3%

5. Jakie propozycje macie Państwo w zakresie podnoszenia efektywności w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów?

a. zachęcać uczniów do udziału w konkursach o tematyce historycznej	76%
b. wymagać od uczniów bezwzględnego szacunku do symboli narodowych	62%
c. egzekwować od uczniów znajomości słów hymnu narodowego	38%
d. inne, jakie? pikniki historyczne, inscenizacje, koncerty	7%

Wnioski i rekomendacje:

Nauczyciele:

Wnioski:

1. Większość nauczycieli za najbardziej efektywne formy pracy w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów uznało – akademie i obchody świąt narodowych, pracę w ramach Samorządu Uczniowskiego oraz wycieczki dotyczące Kcyni i regionu.
2. Większość ankietowanych nauczycieli uznała praktyczne metody typu pokaz, metoda projektów, ćwiczenia przedmiotowe oraz metody aktywizujące za najlepiej sprawdzające się w ramach wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów.
3. Ankietowani nauczyciele wysoko ocenili efekty pracy w zakresie wychowania i kształtowania patriotycznych postaw uczniów, jakie osiągają w ramach nauczanego przedmiotu tj.: okazywanie szacunku wobec symboli narodowych i hymnu, znajomość symboli narodowych, znajomość hymnu państwowego, udział uczniów w konkursach, identyfikacja ze swoją „Małą Ojczyzną” , znajomość świąt narodowych, dat itp.
4. Nauczyciele w pełni zrealizowali zadania wynikające z programu wychowawczego lub programu nauczania i wysoko ocenili ich efekty.
5. Nauczyciele zasygnalizowali trudności w realizacji zadań w zakresie wychowania i kształtowania patriotycznych postaw: niepożądane zachowania w odniesieniu do hymnu i symboli narodowych, trudności z zaangażowaniem uczniów w wydarzenia lokalne ze względu na ich miejsce zamieszkania, ograniczenia wynikające z niepełnosprawności uczniów (np. sprzężenia).
6. Ankietowani nauczyciele uznali, że szkoła finansowo i organizacyjnie wspiera ich działania w zakresie wychowania i kształtowania patriotycznych postaw uczniów.
7. Ankietowani nauczyciele w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw proponują następujące działania, które podniosą efektywność w tej dziedzinie – wycieczki tematyczne, spacer historyczny po okolicy, rajdy piesze, spotkania z przedstawicielami środowisk patriotycznych, udział w rekonstrukcjach historycznych, zajęcia warsztatowe, filmy edukacyjne, większą ilość konkursów o tematyce patriotycznej oraz stosowanie zachęt i pochwały na forum szkoły.

Rekomendacje:

1. Kontynuować stosowanie metod praktycznych typu pokaz, metoda projektów oraz metody aktywizujące w ramach wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów.
2. W dalszym ciągu egzekwować od uczniów kulturalne zachowanie podczas apeli, akademii szkolnych, wymagać od nich szacunku do hymnu i symboli narodowych.

Uczniowie:

Wnioski:

1. Uczniowie uznali, że w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw najbardziej angażują się w akademie i obchody świąt narodowych, akcją „Rekord dla Niepodległej” zaśpiewanie hymnu państwowego, lekcje wychowawcze oraz konkursy plastyczne.
2. Większość uczniów uznała, że lekcje wychowawcze, wycieczka edukacyjna „Spacer po Kcyni”, a także akademie i obchody świąt narodowych za najbardziej atrakcyjne działania w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów.
3. Ankietowani uczniowie z pośród wymienionych form działania szkoły w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw wymienili najczęściej te, które realizowali z wychowawcą - konkursy plastyczne, lekcje wychowawcze, obchody świąt narodowych.
4. Uczniowie uznali, że działania podejmowane przez szkołę w tym zakresie nauczyły ich znajomości symboli narodowych, szacunku do symboli narodowych, znajomości hymnu oraz znajomości historii Kcyni i regionu.
5. Konkursy plastyczne i występy artystyczne to aktywności, które uczniowie uznali za główne, w których odnosili sukcesy w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw.
6. Uczniowie w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw proponują następujące działania, które podniosą ich efektywność w tej dziedzinie – rekonstrukcje historyczne, inscenizacje historyczne, wycieczki tematyczne, wycieczki historyczne i inne.

Rekomendacje:

1. Zwiększyć liczbę lekcji „poza ławką” dotyczących znajomości historii Polski, a szczególnie regionu poprzez wycieczki tematyczne, inscenizacje i rekonstrukcje historyczne, spotkania z ciekawymi ludźmi m.in. historykami oraz wycieczki do Biskupina.

Rodzice/ Prawni opiekunowie:

Wnioski:

1. Większość rodziców uznała za najbardziej skuteczne formy pracy w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów: lekcje wychowawcze, wycieczki edukacyjne dotyczące historii Kcyni i regionu, akademie i obchody świąt narodowych, konkursy plastyczne.
2. Rodzice stwierdzili, że w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw ich dzieci są najbardziej zaangażowane w akademie i obchody świąt narodowych oraz lekcje wychowawcze.
3. Zdecydowana większość ankietowanych oceniła realizację zadań w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów bardzo wysoko i wysoko.
4. Rodzice uznali, iż realizowane zadania były ciekawe (zdecydowana większość ankietowanych) oraz rozbudzające szacunek do tradycji narodowej.
5. Rodzice proponują, aby w zakresie podnoszenia efektywności wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw zachęcać uczniów do udziału w konkursach o tematyce historycznej, wymagać od nich bezwzględnie szacunku do symboli narodowych, egzekwować znajomość słów hymnu narodowego oraz organizować pikniki historyczne, inscenizacje, koncerty.

Rekomendacje:

1. Aktywizować uczniów na rzecz działań Samorządu Uczniowskiego, zwiększając liczbę podejmowanych przez Samorząd inicjatyw oraz dbając o uatrakcyjnienie proponowanych uczniom form pracy przez Samorząd Uczniowski.
2. Wzbogacić ofertę kół zainteresowań, tym samym stworzyć większe szanse na rozwój kreatywności uczniów zgodnie z ich predyspozycjami.
3. W dalszym ciągu egzekwować od uczniów znajomości słów hymnu narodowego.

Podsumowanie:

W szkole są podejmowane działania w zakresie wychowania do wartości i kształtowania patriotycznych postaw uczniów realizowane poprzez zróżnicowane formy typu: konkursy, apele, lekcje wychowawcze i inne. Uczniowie naszej szkoły w zdecydowanej większości prezentują właściwe postawy patriotyczne, okazują szacunek wobec symboli narodowych, znają najważniejsze wydarzenia z historii Polski i regionu. Rodzice pozytywnie wyrażają się o działaniach szkoły podejmowanych w tym zakresie i uważają je w większości za atrakcyjne oraz skutecznie kształtujące postawę obywatelską ich dzieci.